

B. Enomesečni pregled dela za vsak dan posebej v obliki kratkega dnevnika.

C. Kaj naj bi mi po kvalitetnejše izvršila svojo delovno obliko oziru?

Ti podatki, konkretni, ki bodo omogočile izreči kakršna je in kakšna na

Rezultati ankete, te sester bodo vsa nadaljnja za korekturo učnega na zdravstvene prosvete na kovnih tečajih.

Zaželeni podatki na lista »Medicinska sestra

Sele analiza navedene ankete, katere osrednje jedro tvori »Dnevnik izvršenega dela«, bo omogočila konkretno razpravljanje o psiholoških, pedagoških in metodičnih problemih, ki medicinske sestre zanimajo.

bi v tem mesecu lahko oškem in metodičnem

ti ustrezne posplošitve, i — pedagoški delavki,

nega dela medicinskih nem pa bodo spodbuda pedagogike in metodike raznih specialnih stro-

na naslov: Uredništvo jeva cesta 2

Zavod za napredek gospodinjstva se uspešno razvija

Andreja Grum

Kmalu bo eno leto, odkar je v Ljubljani bil ustanovljen Zavod za napredek gospodinjstva. Glavno skrb za njegovo ustanovitev je nosil GO AFŽ oziroma sedanja Zveza ženskih društev Slovenije.

Nekatere analize med ženami so pokazale, da se jih mnogo odteguje družbenemu udejstvovanju, da mnoge zapuščajo delovna mesta, ker jih zaostali način gospodinjstva čez mero obremenjuje z delom in to ne samo časovno, temveč tudi fizično, saj so znanstvena raziskovanja uvrstila glede na potrošnjo energije gospodinjstvo med težka dela. Ta zaostalost v gospodinjstvem delu torej dostikrat ne dopušča, da bi žena bila tudi dejansko enakopravna.

Seveda pa moramo k temu prišteti še drugo stran, ki jo bomo laže in hitreje izboljšali — in sicer strokovno neznanje, ki se kaže v slabo pripravljeni hrani, neurejeni obleki, zanemarjenem domu in otrocih, slabem gospodarjenju z družinskim zaslužkom itd. Teh slabosti pa marsikdaj nimajo samo domača gospodinjstva, saj jih opažamo tudi v raznih kolektivnih gospodinjstvih, kot n. pr. po domovih, bolnicah, menzah in podobno.

Te ugotovitve so tako rekoč po celi državi narekovale potrebo, da se ustanovi organ, ki bo stalno in sistematično proučeval probleme domačih in kolektivnih gospodinjstev, jih reševal deloma sam, največ pa s pomočjo že obstoječih ustanov, inštitutov, gospodarskih organov oziroma organov oblasti.

V času, odkar obstoji, je zavod že začel z delom na nekaterih gospodinjstvenih sektorjih. Med prvimi je bila na vrsti prehrana. Naj navedem le nekatere naloge.

Izboljšati moramo prehrano šolskih otrok in mladine, zato je treba pomnožiti število šolskih kuhinj in to tistih, ki dajejo otrokom samo malico z mlekom, še bolj pa tistih, ki bi jih oskrbovale z opoldanskim in večerjem tudi z

večernim obrokom hrane. Po izvršeni analizi daje zlasti druga vrsta kuhinj porazno sliko. Njihovo število je v zadnjih dveh letih padlo za 90%. Važno je, da sodelujejo pri pripravah za izboljšanje tega stanja tudi patronažne sestre, ki poznajo razmere svojega območja in potrebo po posameznih šolskih kuhinjah, ker lahko njih ustanovitev in delovanje podkrepe še z zdravstvene strani.

Sedaj je čas, da se po posameznih kmečkih krajih in kjer imajo ljudje svoje vrtove, začne s konserviranjem sadja in zelenjave. Zato naj bi se ustanovili, kjer je to mogoče, posebni centri, koder bi si žene lahko iz prinesenega materiala pod strokovnim vodstvom pripravile za zimo zdravo in boljšo prehrano, ker bo hrana vitaminska in bodo jedilniki mešani. Zavod proučuje v ta namen tudi razne načine konserviranja kot tudi različne kozarce oziroma steklenice.

Da bodo omenjeni centri oziroma krajši tečajji za konserviranje bolje uspeli, bo 6. številka »Sodobnega gospodinjstva« posvečena predvsem navodilom in receptom za konserviranje.

Vrše se nadalje priprave za boljšo oskrbo z morskimi ribami in njih redno uživanje. Ribe so važno beljakovinsko živilo in vsebujejo razen tega še dragocene rudninske soli in vitamine. Tudi so v primeri z mesom cenejše in bomo z večjo potrošnjo rib očuvali druge fonde mesa.

Pred nami je tudi analiza prehrane delovnih ljudi po tovarnah in še mnoge druge.

Gotovo vse izmed vas zanima, kakšna naj bo oprema moderne kuhinje. V kratkem bodo že napravljeni prvi vzorci, ki bodo razstavljeni, če bo šlo vse po sreči, že na mariborskem tednu v avgustu.

Pa ne samo s kuhinjo, oddelek za stanovanje in opremo se peča še z mnogimi drugimi vprašanji, ki naj pripomorejo do bolj praktične stanovanjske opreme kakor tudi k boljši ureditvi stanovanja samega.

Vse želimo čimprej zamenjati mučno in dolgotrajno ročno gospodinjsko delo z raznimi novimi mehaniziranimi pripomočki. Naš oddelek za gospodinjsko tehniko se vztrajno povezuje in dogovarja z našo industrijo. Vse kaže, da bo nekaj teh tako zaželenih pripomočkov kaj kmalu na trgu.

Med pripomočke, ki naj bi olajšali gospodinjsko delo v družinah, spadajo tudi razne ustanove, kot n. pr. gospodinjski biroji, ki prihajajo v poštev predvsem v večjih krajih in nudijo družinam pomoč pri gospodinjskem delu za določene ure, ponekod tudi prevzemajo v krpanje in popraviljanje obleke in perilo.

V Celju pa zaposluje, n. pr. »Vezenina«, žene še s pletenjem volnenih stvari.

V kmečkih predelih pa bi se morali dela lotiti na drug primeren način, kot n. pr. z ustanavljanjem pekarn in že omenjenih centrov za konserviranje, z ureditvijo opremljenih prostorov, kjer bi žene pod strokovnim vodstvom lahko pokrpale obleko in perilo ter obleko obenem tudi prečistile. Tudi pralnice bi se dale urediti, v začetku vsaj perišča.

S temi vprašanji se peča na Zavodu poseben oddelek, ki se obenem strokovno povezuje z že ustanovljenimi Društvi za napredek gospodinjstva.

Veliko se Zavod ukvarja tudi z gospodinjskim šolstvom. Za Slovenijo je to še posebno važno, ker so bile vse tovrstne šole več let po osvoboditvi popolnoma prekinjene. Zelo nam primanjkuje tudi učnega osebja. Zanj je bila leta 1953 odprta Višja gospodinjska šola v Grobljah pri Domžalah, ki bo že jeseni dala prve absolventke.

Potrebno pa je, da se tudi ta vrsta šolstva začne urejati sistematično, bodisi da služi prosvetljevanju žena ali pa usposablja absolventke za določene gospodinjske poklice. Prvi korak k takemu sistematičnemu gospodinjskemu izobraževanju je gotovo uvedba gospodinjskih in ročnih del v višjo stopnjo osnovnih šol in nižje gimnazije, s čimer bomo začeli že jeseni.

Svoje temelje že dobiva na Zavodu tudi Strokovna posvetovalnica, ki skrbi za organizacijo raznih tečajev, seminarjev, poskušanj, razen tega pa odgovarja in svetuje na razna vprašanja.

Začasno je k njej priključena tudi Pretiskovalnica za ročna dela. Tu imajo povsem nove in originalne vzorce, ki naj izpodrinejo razne neokusne in tuje vzorce, ki jih lahko opazujemo na razstavah raznih tečajev. Šolam, ki ta predmet na novo uvajajo, pa bo ustrezno njihovemu učnemu načrtu nudila primerne nariske.

Ustavim naj se še pri tisku. Z našim mesečnikom »Sodobno gospodinjstvo« skušamo vsaj za silo izpopolniti praznino, ki je na knjižnem trgu, kar se tiče gospodinjske literature. Želimo pa nasvetov, da list izboljšamo in ga čimbolj približamo stvarnim potrebam.

V načrtu so tudi še razne brošure. Tako gredo že h koncu priprave za izdajo brošuric, katerih vsaka bo obsegala kratko navodilo za posamezne diete in 10 celodnevnikov jedilnikov.

H koncu pa še nekaj! Zavod bo svoje naloge lahko uspešno vršil, če bo imel dovolj sodelavcev. Velik del teh sodelavcev smo že povezali v Strokovno društvo za gospodinjsko izobraževanje, ki ustanavlja po okrajih svoje podružnice. Naloga teh podružnic bo tudi sodelovanje in stalna pomoč pri ustanavljanju in delu gospodinjskih centrov. Ker pa je reševanje gospodinjske problematike tesno povezano z nalogami zdravstva, želimo čim tesnejšega sodelovanja prav s patronažnimi sestrami, ki bo praktično najbolj prišlo do izraza prav pri delu v teh centrih.

O gospodinjskih centrih pa bi se pomenile prihodnjič.

Ker so vakcinacije ravno onih, pri katerih trebnostno seznaniti se s št ročil o pridobitvah na t Še več časa pa je potrel poskusu. Kot takega sp suma raznih poročil iz datki so vse preskromni, samo na njihovi osnovi delali kake zaključke o uspešnosti cepljenj. Razen tega se pri nas vrši v večjem obsegu le cepljenje proti kozam, davici in tetanusu ter tifusu in paratifusu. Pa ne samo dokumentacija, tudi prijavna služba še tako šepa, da lahko minejo cele epidemije otroških nalezljivih boleznih, ne da bi jih registrirali.

alezljivih boleznih in to tiktat odpovedo, je po imunizacije. Večina poizsledki v laboratorijih. praktičnem terenskem ki je samo posnetek in i domači statistični po-